

JOANNE is een Nederlandse variant van JOHANNA

-----door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Hebreeuwse naam: 'Hij (= God) zal genadig zijn'.

Er is grote verwantschap met de namen Anna, Hanna en Channa.

*

Bijzonderheden

Over Johanna met een 'h' en Joanna zonder 'h', moeten we even bij de mannelijke vorm Jo(h)annes kijken.

Aanvankelijk was deze naam vooral populair in de oosterse kerk: Ioannes of Ioannis. Sinds de kruistochten zou hij ook in het westen steeds meer aan populariteit hebben gewonnen; onder invloed van de Latijnse omgangstaal werd hij geschreven als Joannes. Maar door de beweging van de Renaissance en de Hervorming die teruggingen naar de oorspronkelijke bronnen, werd het Johannes. Met als gevolg dat in het volksgeloof de overtuiging bestaat dat de naam Johannes veeleer op een protestantse drager wijst en Joannes op een katholieke. In de Nederlandse cultuur is dus ook Johanna protestantser en Joanna katholieker.

*

Beroemd is Jeanne d'Arc, Rouen, Frankrijk; mystica; † 1431. **Feest 12 & 30 & 31 mei.**

Zij werd geboren in 1412 in het Franse plaatsje Domrémy-la-Pucelle. Als jong eenvoudig dorpsmeisje hoorde ze in de tuin 'stemmen' (zelf veronderstelde zij, dat die afkomstig waren van engelen). De stemmen spoorden haar aan om zich tot koning Karel VII te wenden, en hem ertoe te bewegen de Franse troon van de Engelse bezetters op te eisen. Daar had hij recht op. Maar de Engelsen lachten de jonge koning vierkant uit. In deze droeve tijden kwam er een herderinnetje naar de koning toe: Jeanne d'Arc. In tegenwoordigheid van de edelen hield zij voor koning Karel een vurig pleidooi. Haar enthousiasme werkte aanstekelijk en sloeg op hem over. Hij besloot tegen de Engelsen ten strijde te trekken. Jeanne ging mee om te vechten aan de zijde van haar koning. Zo werd zij een vrouwelijke ridder. Dat was nog nooit voorgekomen! Maar hoewel de gebruiken in het leger ruw en onchristelijk waren, bleef zij trouw aan haar geloof. Ze bad met grote regelmaat en ging nooit in op de gore spelletjes van de soldaten. Op 8 mei 1429 werd het beleg van de Engelsen rond de stad Orléans doorbroken, onder aanvoering van Jeanne. Ruim een maand later, op 18 juni, droeg Jeanne bij aan de overwinning van de Fransen op de Engelsen bij Patay (in het gebied van de Loire). Er sneuvelen 2000 Engelsen tegen 3 (!) Fransen. Met veel moeite wist Jeanne de koning over te halen om door te gaan met de strijd en de Engelsen helemaal Frankrijk uit te drijven. Hun volgende doel was de stad Troyes. Ze beloofde de koning: "Over drie dagen laat ik je die stad binnentrekken, door middel van liefde, of kracht, of moed." Op 10 juli trok de koning inderdaad de stad binnen. De machthebbers kwamen hem de sleutels van de stad overhandigen. Hiermee was het eerste doel bereikt: Karel werd officieel tot koning van Frankrijk gekroond door de kerkelijke en de wereldlijke leiders van die tijd. Dat gebeurde op 17 juli 1429 in de kathedraal van Reims. En dat alles door toedoen van een boerenmeisje uit een gehucht waar nog nooit iemand van gehoord had

Maar de strijd ging onvermoeibaar door. Die zou pas voorbij zijn, als de Engelsen weer goed en wel aan de andere kant van de zee op hun eigen eiland zouden wonen. Maar op 24 mei 1431 werd Jeanne bij Compiègne in Noord-Frankrijk door de Engelsen gevangen genomen en veilig achter slot en grendel geplaatst. Door een rechtbank die alleen maar bestond uit Engelse prelaten werd zij veroordeeld tot de brandstapel. Zo kwam zij om het leven: 30 mei 1431; negentien jaar oud. Door haar vroegere Franse collega's volkomen in de steek gelaten; veroordeeld om haar strijd tegen de Engelsen; belachelijk gemaakt en gewantrouwd om de stemmen die haar tot alles zouden hebben aangezet.... en waarvan zij nog altijd geloofde dat ze van Gods engelen afkomstig waren.

Op 7 november 1455 gaf Paus Callixtus III opdracht haar zaak te herzien. Was het waar dat het hier een heilige betrof? Jeanne's moeder, komt met haar twee zoons naar de kerk van Notre-Dame te Parijs om getuigenis af te leggen en eerherstel voor haar Jeanne af te smeken. Pas in 1909 werd zij officieel zalig verklaard en heilig in 1920.

*

Er zijn nog bijna honderd andere heiligen die Johanna, Jeanne (Frans), Giovanna (Italiaans) of Juana (Spaans) enz. heten. Van de zalige **Jeanne Jugan** (St-Pern Frankrijk) wordt verteld dat zij eens geld ophaalde voor de armen die zij in haar eigen huis verzorgde. Zo kreeg ze van een rijke vrek te horen: "Maar zuster, u bent hier gisteren al geweest, en toen hebt u me bijna zelf tot de bedelstaf gebracht." Waarop zij antwoordde: "Ik sta hier vandaag weer, omdat de armen vandaag ook weer brood nodig hebben." En tegen iemand die niet helemaal goed snik was en haar een klap in het gezicht gaf: "Zo, die was voor mij! Nu moet u nog iets geven voor onze oudjes...!" + **1879. Feest + 28 & 29 & 30 augustus.**